

УДК 341.4+343.1 3

Галина Лук’янова

кандидат юридичних наук, доцент кафедри адміністративного
та інформаційного права

Інституту права, психології та інноваційної освіти
Національного університету “Львівська політехніка”

lukianova@ukr.net

ORCIDID: 0000-0003-1109-9299

Ірина Серкевич

кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін
юридичного факультету Львівського державного
університету внутрішніх справ

ira.serkevich@ukr.net

ORCIDID: 0000-0001-7678-0291

ПРИНЦИПИ МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

<http://doi.org/10.23939/law2020.25.197>

© Лук’янова Г., Серкевич І., 2020

Досліджено основні принципи міжнародного кримінального права та наведено їх класифікацію. Зазначено, що міжнародне кримінальне право є комплексною галуззю, тому окрім загальних принципів, характерних для внутрішньодержавного кримінального, кримінально-процесуального та кримінально-виконавчого права, воно охоплює принципи міжнародного кримінального процесу і виконання кримінальних покарань. Це пояснюється загальною спрямованістю міжнародного кримінального права і внутрішньодержавного права на охорону правопорядку, співробітництво держав у галузі боротьби зі злочинністю є частиною їхньої спільної роботи задля вирішення соціальних проблем, то і в міжнародному кримінальному праві діють основні принципи загального міжнародного права. До таких принципів міжнародного права, які мають кримінально-правове значення, належать: принцип загальної поваги прав і свобод людини; принцип рівноправності; принципи мирного співіснування і суверенної рівності держав і пов’язаний з ними принцип незастосування сили або загрози силою в міжнародних відносинах; принцип непорушності державних кордонів і територіальної цілісності держав; принцип співробітництва держав тощо. Ці принципи застосовуються, зокрема, й у сфері співробітництва держав щодо боротьби зі злочинністю. Деякі з них діють точно так само, як і в інших галузях загального міжнародного права, а інші мають більш широке і специфічне застосування. Водночас існує і цілий комплекс спеціальних принципів, властивих тільки міжнародному кримінальному праву. Класифікація принципів міжнародного кримінального права ґрунтується на системному підході, оскільки принципи являють собою найзагальніші норми, що діють у сфері правового регулювання й поширюються на всіх суб’єктів. Зроблено висновок про те, що попри недосконалість окремих положень міжнародного кримінального права, воно є певною системою принципів і норм, які реалізуються і на міжнародному, і на національному рівнях.

Ключові слова: міжнародне право, міжнародне кримінальне право, принципи міжнародного кримінального права, Римський статут Міжнародного кримінального суду, Генеральна Асамблея ООН.

Постановка проблеми. Для вітчизняної науки міжнародного права традиційна позиція, згідно з якою поділ на принципи-ідеї та принципи-норми є найобґрунтованішим і юридично

Правильним. До того ж, пріоритет повинні мати “основні принципи” вищої юридичної і моральної сили (*jus cogens*) на підставі того, що вони закріплюють основи сучасної системи міжнародних відносин і міжнародного права, будучи більш “узагальненими нормами”. Оскільки співробітництво держав у галузі боротьби зі злочинністю є частиною їхньої спільної роботи задля вирішення соціальних проблем, то і в міжнародному кримінальному праві діють основні принципи загального міжнародного права. До таких принципів міжнародного права, які мають кримінально-правове значення, належать: принцип загальної поваги прав і свобод людини; принцип рівноправності; принципи мирного співіснування і суверенної рівності держав і пов'язаний з ними принцип незастосування сили або загрози силою в міжнародних відносинах; принцип непорушності державних кордонів і територіальної цілісності держав; принцип співробітництва держав тощо. Ці принципи застосовуються, зокрема, й у сфері співробітництва держав щодо боротьби зі злочинністю. Деякі з них діють точно так само, як і в інших галузях загального міжнародного права, а інші мають більш широке і специфічне застосування. Водночас існує і цілий комплекс спеціальних принципів, властивих тільки міжнародному кримінальному праву.

Відомо, що міжнародне кримінальне право є комплексною галуззю, тому окрім загальних принципів, характерних для внутрішньодержавного кримінального, кримінально-процесуального та кримінально-виконавчого права, воно охоплює принципи міжнародного кримінального процесу і виконання кримінальних покарань. Це пояснюється загальною спрямованістю міжнародного кримінального права і внутрішньодержавного права на охорону правопорядку [1].

Аналіз дослідження проблеми. Вперше принципи міжнародного кримінального права нормативно оформлені в доповіді Комісії міжнародного права ООН “Принципи міжнародного права, що визнані Статутом Нюрнберзького трибуналу і знайшли вираз у вирішенні цього трибуналу” (1950). Спочатку в цьому документі, та й у наступних міжнародно-правових актах, змішувалися принципи міжнародного матеріального права і принципи міжнародного кримінального процесу.

Подальший розвиток міжнародного кримінального права як самостійної галузі призвів до закономірного результату – своєрідної кодифікації специфічних (галузевих) принципів міжнародного кримінального права, що відображено в частині 3 Римського статуту Міжнародного кримінального суду “Загальні принципи кримінального права” [2]. Римський статут Міжнародного кримінального суду закріпив принципи кримінального права, характерні для більшості національних правових систем. Водночас цей документ став першим актом міжнародного рівня, у якому сформульовано й роз'яснено принципи міжнародного кримінального права [3]. Крім цього, принципи міжнародного кримінального права містяться в багатьох інших документах, зокрема в Міжнародних стандартах ООН у галузі захисту прав і свобод людини, актах Ради Європи тощо.

Дослідженню діяльності Міжнародного кримінального суду, ратифікації та імплементації Римського статуту, його сумісності з національними правовими системами й можливих способів їх вирішення на основі іноземного досвіду присвячено праці таких науковців: П. Вілкіцкі, В. Дадонов, А. Каюмова, О. Подшибякін, М. Сірій, І. Бєлий, І. Коротков, В. Панов, В. Шабас, С. Кучевська, А. Підгородинська, В. Гутник.

Мета статті – дослідити особливості міжнародних кримінально-правових норм як форми впливу міжнародного права на національне кримінальне право; проаналізувати основні доктринальні підходи щодо визначення поняття “принципи міжнародного кримінального права” і відмежувати його від інших понять.

Виклад основного матеріалу. У царині міжнародного права принципи права посідають чільне місце і розглядаються як джерело права [4, с. 496]. Так, ст. 38 Статуту Міжнародного суду ООН вибудовує таку ієрархію джерел права: міжнародні конвенції – і загальні, і спеціальні, що встановлюють правила, безперечно визнані державами, що є сторонами спору; міжнародний звичай як

доказ загальної практики, визнаної як правова норма; загальні принципи права, визнані цивілізованими націями; з певними застереженнями – судові рішення і доктрини найкваліфікованіших фахівців із публічного права різних націй як допоміжний засіб для визначення змісту правових норм [5].

Міжнародне кримінальне право, будучи самостійною галуззю сучасного міжнародного публічного права, водночас перебуває в тісному взаємозв'язку з багатьма інститутами і міжнародного права, і внутрішнього державного кримінального та кримінально-процесуального права. Тому під час дослідження закріплених у різних нормативних актах принципів міжнародного кримінального права потрібно враховувати їхній комплексний характер. Класифікація принципів міжнародного кримінального права ґрунтується на системному підході, оскільки принципи являють собою найбільш загальні норми, що діють у сфері правового регулювання й поширюються на всіх суб'єктів. Тому для з'ясування спірних у науці питань обсягу і змісту міжнародного кримінального права, а також практики застосування кримінально-правових норм так важливо визначити систему принципів цієї галузі. Основні принципи міжнародного права складаються із системи правових положень і норм, що закріплюють обов'язковий характер найважливіших її правил [6].

Наведемо принципи міжнародного кримінального права.

Отож, *принцип індивідуальної кримінальної відповідальності*, який є центральним у системі загальних принципів кримінального права, відображає фундаментальне досягнення сучасної кримінально-правової доктрини й правозастосовної практики. У п. 2 ст. 25 Римського статуту Міжнародного кримінального суду його сформульовано так: “Особа, яка скоїла злочин, що підпадає під юрисдикцію Суду, несе індивідуальну відповідальність і підлягає покаранню відповідно до цього Статуту” [2].

Принцип незастосування терміну давності до військових злочинів і злочинів проти людства (або невідворотності покарання осіб, які скоїли міжнародні злочини) вперше був зафіксований у Конвенції про незастосування строку давності до військових злочинів і злочинів проти людства (1968). Відповідно до ст. I цієї Конвенції жодні терміни давності не застосовуються до таких злочинів, незалежно від часу їх здійснення, як:

а) військові злочини, як вони визначені в Статуті Міжнародного Нюрнберзького військового трибуналу від 8 серпня 1945 р. та підтверджені резолюціями Генеральної Асамблеї ООН № 3 (I) від 13 лютого 1946 р. і № 95 (I) від 11 грудня 1946 р., а також серйозні порушення, вказані в Женевських конвенціях про захист жертв війни від 12 серпня 1949 р.;

б) злочини проти людства, як вони визначені в Статуті Міжнародного Нюрнберзького військового трибуналу від 8 серпня 1945 р. і підтверджені згаданими вище резолюціями ООН № 3 (I) і 95 (I), вигнання в результаті збройного нападу або окупації і нелюдські дії, що є наслідком політики апартеїду, а також злочин геноциду, який визначено в Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (1948), навіть якщо ці дії не є порушенням внутрішнього законодавства тієї країни, в якій вони були вчинені.

Цей принцип розвинуто і в ст. 29 Римського статуту Міжнародного кримінального суду, в якій вказано, що стосовно злочинів, що підпадають під юрисдикцію Суду, не встановлюється ніякого терміну давності.

Принцип відповідальності керівника за невжиття заходів сформульовано у п. 2 ст. 86 Додаткового протоколу I до Женевських конвенцій про захист жертв війни (1949): “Той факт, що порушення Конвенцій і цього Протоколу було скоєно підлеглою особою, не звільняє його керівника від кримінальної або дисциплінарної відповідальності в залежності від випадку, якщо вони знали або мали в своєму розпорядженні інформацію, яка повинна була б дати їм можливість прийти до висновку в обстановці, що існувала на той час, що підлегла особа вчиняє або має намір вчинити подібне порушення, і якщо вони не вжили всіх практично можливих заходів в межах своїх повноважень для запобігання або припинення цього порушення”. Подальший розвиток принцип відповідальності начальника за невжиття заходів отримав у ст. 28 Римського статуту Міжнародного кримінального суду.

Принцип відповідальності особи за виконання нею злочинного наказу свого уряду або керівника, якщо свідомий вибір фактично був можливий, у міжнародному праві вперше сформульовано у ст. 8 Статуту Нюрнберзького трибуналу й надалі розвинуто у п. 3 ст. 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання (1984), у п. 4 ст. 7 Статуту Міжнародного трибуналу по колишній Югославії і п. 4 ст. 6 Статуту Міжнародного трибуналу по Руанді, а також у ст. 33 Римського статуту Міжнародного кримінального суду. У п. 1 ст. 33 Римського статуту його сформульовано так: “Той факт, що злочин, що підпадає під юрисдикцію суду, було скоєно особою за наказом уряду або начальника, чи то військового, чи цивільного, не звільняє цю особу від кримінальної відповідальності, за винятком випадків, коли: а) ця особа юридично зобов’язана виконувати накази конкретного уряду і начальника; б) ця особа не знала, що наказ був незаконним; і с) наказ не був явно незаконним”. Зміст ознаки “явна незаконність” наказу було доповнено в п. 2 цієї статті вказівкою на те, що “накази про вчинення злочину геноциду або злочинів проти людяності є явно незаконними”.

Принцип “*nullum crimen sine lege*” закріплено у ст. 22 Римського статуту. Відповідно до нього особа не підлягає кримінальній відповідальності за цим Статутом, якщо тільки відповідне діяння в момент його вчинення не становить злочину, що підпадає під юрисдикцію суду.

Принцип “*nulla poena sine lege*” визначає загальні засади призначення покарання. Згідно із цим принципом особа, визнана судом винною, може бути покарана тільки відповідно до положень Статуту Міжнародного кримінального суду (ст. 23 Римського статуту).

Принцип *відсутності зворотної сили (ratione personae)* закріплює два загальні правила, що становлять його зміст. По-перше, відповідно до п. 1 ст. 24 Римського статуту особа не підлягає кримінальній відповідальності за діяння, скоєне до набуття чинності цього Статуту. По-друге, у разі внесення зміни до закону, який можна застосовувати до певної справи до винесення остаточного рішення або постанови, застосовується закон, сприятливіший для особи, яка перебуває під слідством, щодо якої ведеться судовий розгляд або яку визнано винною (п. 2 ст. 24 Римського статуту).

Принцип *неприпустимості посягання на посадове становище* закріплено у ст. 27 Римського статуту. Згідно із цим принципом Римський статут застосовують однаково до всіх осіб, попри їхнє посадове становище. Далі в п. 1 ст. 27 конкретизовано суб’єкти, які не звільняються в разі скоєння злочину від кримінальної відповідальності згідно з Римським статутом, а їхнє посадове становище саме собою не є підставою для пом’якшення вироку: глава держави або уряду, члени уряду або парламенту, обрані представники або посадові особи уряду. Поряд із ознакою “посадового становища” до змісту принципу внесено і вказівку на те, що “імунітети або спеціальні процесуальні норми, які можуть бути пов’язані з посадовим становищем, чи то згідно з національними законами або за міжнародним правом, не повинні перешкоджати здійсненню Судом його юрисдикції щодо такої особи” (п. 2 ст. 27 Римського статуту).

Принцип *універсальної юрисдикції* означає поширення кримінальної юрисдикції держави на діяння, визнані злочинними міжнародним правом, незалежно від громадянства (підданства) осіб, які їх скоїли, та місця вчинення. Вважається, що універсальну юрисдикцію потрібно застосовувати до правопорушень, припинення яких виправдано всіма без винятку державами або пропонується політикою міжнародного співтовариства. Підстави для реалізації принципу універсальної юрисдикції були водночас в міжнародному договірному і звичайному праві, наприклад, у ст. 49, 50, 129, 146 відповідно всіх чотирьох Женевських конвенцій про захист жертв війни (1949) та у ст. 12 Римського статуту.

Поряд із принципами матеріального права в міжнародному кримінальному праві сформульовано чимало процесуальних принципів. Так, у Міжнародному пакті про громадянські і політичні права (1966), Женевських конвенціях (1949) і Додаткових протоколах до них (1977), а також в низці інших міжнародних договорів встановлено: *принцип законності*, який означає, що кримінальне переслідування і віддання під суд здійснюють відповідно до норм міжнародного права; *принцип гуманності*, який полягає в тому, що незалежно від характеру і тяжкості скоєння злочинів, до

обвинувачених осіб має бути гуманне ставлення; здійснення правосуддя тільки судом, що передбачає особливе становище суду, який є єдиним органом, що виконує функцію правосуддя. Жоден інший орган не наділений такою функцією, яка одночасно є формою матеріалізації судової влади. Формулюючи такий принцип, законодавство виходить з перевіреного досвідом найрозумнішого, найраціональнішого, найдоцільнішого розподілу функцій між різними органами міжнародної кримінальної юстиції; *презумпцію невинуватості*, основою якої є норма, загальновізнана для всіх держав: “суб’єкт міжнародного права (держава, особистість, організація) вважається невинуватою у вчиненні злочину, доки її вина не буде визнана вироком суду, що набув законної сили”. В основу презумпції невинуватості покладено ідею про те, що ще не доведено. Презумпція невинуватості – це принцип, що виражає демократизм, гуманізм і законність у міжнародному кримінальному процесі; *принцип рівності людей перед судом* означає, що який би суд не розглядав кримінальну справу, це здійснюватиметься в однаковому процесуальному порядку з дотриманням одних і тих самих гарантій для кожного, а до підсудного застосовуватиметься один і той самий матеріальний закон. Передбачені законом винятки із загальних правил щодо осіб, які мають імунітет від кримінального переслідування, є додатковою гарантією забезпечення від свавілля й порушення законності стосовно осіб, наділених особливими повноваженнями, осіб, які мають дипломатичний імунітет; *принцип гласності судового розгляду*, який означає, що розгляд кримінальних справ у всіх судах і судових інстанціях відбувається відкрито. Гласність сприяє вирішенню завдань міжнародного кримінального судочинства, створює додаткові гарантії встановлення істини у справі. Такий процес мобілізує світове співтовариство на усунення причин та умов, що сприяють скоєнню злочинів, сприяє посиленню контролю з боку суб’єктів міжнародного права за дотриманням прав і законних інтересів держави та особистості в кримінальному процесі. Велике значення гласність має для забезпечення незалежності суддів і підпорядкування їх тільки закону, права обвинуваченого на захист. Гласність підвищує почуття відповідальності суддів. Вона є формою міжнародного контролю в судовому розгляді за діями органів міжнародного й національного кримінального судочинства.

Принципи поваги права на захист та права на справедливий розгляд справи. Ці принципи сприяють забезпеченню принципу верховенства права та підвищенню ролі адвоката як необхідного учасника справедливого здійснення правосуддя, сприяють визнанню спільної зацікавленості в належному і сталому розвитку адвокатури як інституту громадянського суспільства й необхідного елементу демократичної правової держави. Також вони проголошують своєю метою забезпечення міцних гарантій поваги до здійснення правосуддя, підкреслюючи необхідність реалізації визнаних світовою юридичною спільнотою міжнародних стандартів і правил адвокатської професії адвокатськими асоціаціями і товариствами юристів, судами, правоохоронними органами, органами державної влади та міжнародними організаціями; *принцип міжнародного співробітництва держав у сфері кримінального процесу.* Спеціальною резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 3 грудня 1973 р. № 3074 (XXVIII) прийнято Принципи міжнародного співробітництва щодо виявлення, арешту, видачі і покарання осіб, винних у військових злочинах і злочинах проти людства.

Висновки. Отже, у згаданих міжнародно-правових документах значно розширено, конкретизовано, юридично закріплено основні принципи міжнародного кримінального права, які вперше сформульовано державами в Нюрнберзі. Попри недосконалість окремих положень міжнародного кримінального права, варто зробити висновок, що воно являє собою певну систему принципів і норм, які реалізуються і на міжнародному, і на національному рівнях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Подорожна Т. С. Імплементация норм Европейского Союза в правовой порядок Украины: экономические та социальные аспекты. *Альманах міжнародного права*. 2014. Вип. 6. С. 10–16. URL: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/>(дата звернення: 10.10.2019).
2. Римський статут Міжнародного кримінального суду від 17.07.1998 / ООН. *База даних “Законодавство України”* / ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588

(дата звернення: 10.10.2019). 3. Славко А. С. Принципи міжнародного кримінального права в діяльності Міжнародного кримінального суду. *Правовий вісник Української академії банківської справи*. 2014. № 2 (11). С. 88–93. 4. Подорожна Т. С. Правовий порядок: теоретико-методологічні засади конституціоналізації: монографія. К.: Юрінком Інтер, 2016. 536 с. 5. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26.06.1945 / ООН. База даних “Законодавство України” / ВР України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_010/para0527#o527 (дата звернення: 10.10.2019). 6. Попко В. В. Принципи транснаціонального кримінального права у світлі міжнародного права. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2018. Вип. 136. С. 36–59.

REFERENCES

1. Podorozhna T. S. *Implementatsiia norm Yevropeiskoho Soiuzu v pravoporiadok Ukrainy: ekonomichni ta sotsialni aspekty* [Implementation of the norms of the European Union in the rule of law of Ukraine: economic and social aspects]. Almanakh mizhnarodnoho prava. 2014. Vyp. 6. S. 10–16. 2. *Rymskyi statut Mizhnarodnoho kryminalnoho sudu* [Rome Statute of the International Criminal Court] vid 17.07.1998 / ООН. Baza danykh “Zakonodavstvo Ukrainy” / VR Ukrainy. 3. Slavko A. S. *Pryntsypy mizhnarodnoho kryminalnoho prava v diialnosti Mizhnarodnoho kryminalnoho sudu* [Principles of International Criminal Law in the Diversity of the International Criminal Court]. Pravovyi visnyk Ukrainskoi akademii bankivskoi spravy. 2014. No. 2 (11). S. 88–93. 4. Podorozhna T. S. *Pravovyi poriadok: teoretyko-metodolohichni zasady konstytutsionalizatsii* [The legal order: theoretical and methodological ambush constitutional]: monohrafiia. Kyiv: Yurinkom Inter, 2016. 536 s. 5. *Statut Orhanizatsii Ob'iednanykh Natsii i Statut Mizhnarodnoho Sudu* [Statute of the United Nations Organization and Statute of the International Court of Justice] vid 26.06.1945 / ООН. Baza danykh “Zakonodavstvo Ukrainy” / VR Ukrainy. 6. Popko V. V. *Pryntsypy transnatsionalnoho kryminalnoho prava u svitli mizhnarodnoho prava* [Principles of transnational criminal law in international law]. Aktualni problemy mizhnarodnykh vidnosyn. 2018. Vyp. 136. S. 36–59.

Дата надходження: 22.01.2020 р.

Галина Лук'янова, Ірина Серкевич

ПРИНЦИПЫ МЕЖДУНАРОДНОГО КРИМИНАЛЬНОГО ПРАВА

В статье исследованы основные принципы международного уголовного права и приведена их классификация. Отмечено, что международное уголовное право является комплексной отраслью, поэтому кроме общих принципов, характерных для внутригосударственного уголовного, уголовно-процессуального и уголовно-исполнительного права, оно охватывает принципы международного уголовного процесса и исполнения уголовных наказаний. Это объясняется общей направленностью международного уголовного права и внутригосударственного права на охрану правопорядка. сотрудничество государств в области борьбы с преступностью является частью их совместной работы для решения социальных проблем, то и в международном уголовном праве действуют основные принципы общего международного права. Эти принципы применяются в том числе и в сфере сотрудничества государств по борьбе с преступностью. Некоторые из них действуют точно так же, как и в других отраслях общего международного права, а другие имеют более широкое и специфическое применение. В то же время существует и целый комплекс специальных принципов, присущих только международному уголовному праву. Классификация принципов международного уголовного права основывается на системном подходе, поскольку принципы представляют собой наиболее общие нормы, действующие в сфере правового регулирования и распространяются на всех субъектов. Сделан вывод о том, что несмотря на несовершенство отдельных положений международного уголовного права, оно представляет собой определенную систему принципов и норм, реализуются и на международном, и на национальном уровнях.

Ключевые слова: международное право, международное уголовное право, принципы международного уголовного права, Римский статут Международного уголовного суда, Генеральная Ассамблея ООН.

Halyna Lukianova

docent of the Department of Administrative and Information Law,
Institute of Jurisprudence, Psychology and Innovation education,
Lviv Polytechnic National University
D. Law

Iryna Serkevych

docent of the Department of Criminal Law,
Faculty of Law,
Lviv State University of Internal Affairs
D. Law

PRINCIPLES OF INTERNATIONAL CRIMINAL LAW

The article explores the basic principles of international criminal law and their classification. It is noted that international criminal law is a complex industry, so in addition to the general principles specific to domestic criminal, criminal procedure and criminal enforcement law, it covers the principles of international criminal process and the enforcement of criminal penalties. This is explained by the general focus of international criminal law and domestic law enforcement law. States' co-operation in the field of crime is part of their common work to solve social problems, and in international criminal law the basic principles of common international law apply. The following principles of international law, which are of criminal legal value, include: the principle of universal respect for human rights and freedoms; the principle of equality; the principles of peaceful coexistence and sovereign equality of States and the related principle of non-use or threat of force in international relations; the principle of inviolability of state borders and territorial integrity of states; the principle of cooperation between states, etc. These principles apply, inter alia, to the cooperation of States in the fight against crime. Some of them operate in the same way as in other areas of general international law, while others have a wider and specific application. At the same time, there is a whole set of special principles inherent only in international criminal law. The classification of the principles of international criminal law is based on a systematic approach, since the principles are the most general rules applicable in the field of legal regulation and apply to all subjects. It is concluded that, despite the imperfection of certain provisions of international criminal law, it is a certain system of principles and norms that are implemented both at the international and national levels.

Key words: international law, international criminal law, the principles of international criminal law, the Rome Statute of the International Criminal Court, the UN General Assembly.